

Reguleringsimpactanalyse voor Sociale energiematregelen voor warmtenetten

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	2017/249
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Bart TOMMELEIN
RIA	
JoKER	nvt
armoedetoets	In opmaak
link naar de regelgevingsagenda	nvt

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	catherine.vanthienen@vea.be (van 23/4/2018-10/9/2018 is wim.buelens@vea.be contactpersoon)
organisatie	Vlaamse Overheid
beleidsdomein	energie
entiteit	Vlaams Energieagentschap

2 Titel en fase

Eerste principiële goedkeuring van het ontwerp van besluit houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de samenstelling en de werking van de lokale adviescommissie omtrent de minimale levering van elektriciteit, gas en water en van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de distributie en levering van thermische energie

Het project 'sociale energiemaatregelen voor warmtenetten' bevindt zich in de fase 'analyse en redactie' en meer specifiek in de 'eindredactiefase'.

3 Samenvatting

Het regelgevingsvoorstel beoogt sociale beschermingsmaatregelen en daaraan gerelateerde openbare dienstverplichtingen vast te leggen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie bij warmte- of koudenetten. De gekozen optie is om de sociale beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie zoveel als mogelijk te laten aanleunen bij die voor elektriciteit en aardgas. Dit is niet op alle vlakken mogelijk omwille van het verschil in eigenschappen van warmtelevering versus elektriciteits- of aardgaslevering.

4 Probleembeschrijving

Momenteel zijn er geen beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie bij warmte- of koudenetten. Dit maakt warmtekanten kwetsbaar en overgeleverd aan de keuze van hun warmte- of koudeleverancier in geval van wanbetaling of wanneer deze beslist om een leveringscontract op te zeggen of een klant af te sluiten.

Warmte- en koudenetten zijn een lokaal en projectmatig gegeven in Vlaanderen. Het aantal projecten in Vlaanderen zijn beperkt, maar de laatste jaren zijn er verschillende nieuwe initiatieven. In kader van de uitwerking van het Energiedecreet warmtenetten werden met de stakeholders drie fasen gedefinieerd voor de ontwikkeling van warmte- of koudenetten in Vlaanderen, met name :

- fase 1 : projectmatige, geïsoleerde warmte- of koudenetten met één hoofdwarmtebron (huidige toestand);
- fase 2 : overgangperiode;
- fase 3 : (geconnecteerde) warmte- of koudenetten met verschillende warmtebronnen, geregeld via een globaal regulatorisch kader, met vrije leverancierskeuze en unbundling tussen productie, levering en netbeheer.

Het regulerend kader voor warmtenetten in het Energiedecreet en het voorstel voor sociale energiemaatregelen in dit wijzigingsbesluit is afgestemd op fasen 1 en 2. Fase 3 wordt niet op middellange termijn verwacht, als het al van toepassing zou worden. Om de ontwikkeling van warmtenetten te stimuleren, is het ook nodig om deze ontwikkeling in goede banen te leiden, onder meer door het draagvlak te bewaken. Zo is het nodig om sociale beschermingsmaatregelen, enkele noodzakelijke openbaredienstverplichtingen en toezicht te voorzien. Op die manier kunnen klanten in verschillende warmtenetten op dezelfde manier beschermd worden, kunnen klachten opgevolgd worden en kan bemiddeling georganiseerd worden om het vertrouwen van de warmte-afnemers en investeerders te versterken.

De basis voor deze bescherming werd voorzien in de wijzigingsdecreet van 10 maart 2017. Met het oog op de invoering van een regulerend kader voor warmte- of koudenetten wijzigde de Vlaamse Regering, na advies van de Raad van State, op 23 december 2016 definitief het Energiedecreet en het decreet dat de rol van de lokale adviescommissie regelt in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water. Dit wijzigingsdecreet werd op 22 februari 2017 door het Vlaams Parlement aangenomen. De Vlaamse Regering besliste op 10 maart 2017 tot bekrachtiging en afkondiging van dit decreet houdende wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water en van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een regulerend kader voor warmte- of koudenetten. Dit wijzigingsdecreet vindt u terug in de [Vlaamse Codex](#). Het Energiedecreet delegeert de inwerkingtreding en het vastleggen van een aantal bepalingen in kader van het regelen van sociale energiemaatregelen voor warmtenetten aan de Vlaamse Regering.

5 Beleidsdoelstelling

De beleidsdoelstellingen volgen uit de volgende achtergrond en beleidsvoornemens:

Europese richtlijn Energie-efficiëntie 2012:

Artikel 14 van de Europese Richtlijn van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie heeft betrekking op het bevorderen van de efficiëntie bij verwarming en koeling en legt aan de lidstaten volgende verplichtingen op inzake de uitbouw van warmte- of koudenetten en warmtekrachtkoppeling:

- Uitvoering van een uitgebreide beoordeling van het potentieel uiterlijk tegen 31 december 2015 voor de toepassing van efficiënte stadsverwarming en –koeling (artikel 14(1)).
- Daarnaast omvat deze uitgebreide beoordeling van het potentieel een kosten-batenanalyse voor het grondgebied waarmee de meest hulpbronnefficiënte en kostenefficiënte oplossingen worden vastgelegd om aan de behoeften inzake verwarming en koeling te voldoen (artikel 14(3)). Deze onderzoeken werden in opdracht van VEA uitgevoerd door VITO.
- Artikel 14 houdt ook in dat vergunningscriteria worden vastgesteld die ervoor zorgen dat het potentieel aan efficiënte stadsverwarming en -koeling kan worden ingevuld (artikel 14(7) en 14(5)). Deze vergunningscriteria zijn inmiddels toegevoegd aan Vlarem en een ministerieel besluit met verdere modaliteiten werd uitgewerkt en goedgekeurd.

Europese richtlijn Hernieuwbare Energie 2009:

Deze richtlijn definieert in artikel 2 een warmte- of koudenet als:

“stadsverwarming of stadskoeling: de distributie van thermische energie in de vorm van stoom, warm water of gekoelde vloeistoffen vanuit een centrale productie-installatie via een netwerk dat verbonden is met meerdere gebouwen of locaties, voor het verwarmen of koelen van ruimten of processen;”

Deze definitie is overgenomen in de Vlarem-bepalingen inzake de implementatie van artikel 14 van de Energie-efficiëntierichtlijn betreffende vergunningscriteria gekoppeld aan het uitvoeren van kosten-batenanalyses voor WKK en warmte- of koudenetten. Het is aangewezen deze definitie ook over te nemen in de verdere uitwerking van het reguleringskader warmte- of koudenetten.

Uit deze definitie blijkt dat de interne verdeling van warmte binnen een gebouw niet onder de definitie van warmte- of koudenet valt.

Resolutie Vlaams Parlement 2013:

Op 3 juli 2013 werd in het Vlaams Parlement een resolutie ingediend betreffende de ontwikkeling van warmte- of koudenetten welke op 18 december 2013 werd goedgekeurd (zie bijlage). De Vlaamse Regering heeft op 20 december 2013 akte genomen van deze resolutie. Het Vlaams Parlement vraagt de Vlaamse Regering via een 12-tal acties de uitbouw van warmte- of koudenetten in Vlaanderen te ondersteunen en de belanghebbende sectoren hierbij structureel te betrekken. De meeste van deze acties zijn momenteel uitgevoerd of in uitvoering.

Vlaams Regeerakkoord 2014-2019:

Het regeerakkoord vermeldt: *“De economische valorisatie van restwarmte heeft een potentieel. We werken een kader voor openbare Warmtenetwerken uit in samenwerking met de betrokken actoren.”*

Beleidsnota Energie 2014-2019:

“Een beleidskader voor warmte- of koudenetten uitwerken:

In uitvoering van artikel 14.1 van de richtlijn energie-efficiëntie zal tegen uiterlijk 31 december 2015 een uitgebreide beoordeling van het potentieel voor efficiënte stadsverwarming en –koeling worden gefinaliseerd. Er zal tevens een routekaart worden uitgewerkt om de uitbouw van warmte- of koudenetten (openbare en private) aan te moedigen

en tot een Vlaams reguleringskader voor warmte- of koudenetten, warmtediensten en warmtemarkten te komen. Eventuele barrières (al dan niet technologische) worden in de mate van het mogelijke weggewerkt.

Omdat de uitbouw van warmte- of koudenetten raakvlakken heeft met verschillende beleidsdomeinen (energie, milieu, ruimtelijke ordening, wonen, economie) is het noodzakelijk om een geïntegreerd transversaal beleid vorm te geven.

De ondersteuning van het nuttig gebruik van restwarmte wordt verdergezet. Er zullen nieuwe calls worden georganiseerd voor de toekenning van investeringssteun. In 2015 en vervolgens om de twee jaar wordt het steunmechanisme en de steunhoogte geëvalueerd en, indien nodig, aangepast.”

Beleidsbrief Energie 2015-2016

De beleidsbrief energie vermeldt:

“Beleidskader voor warmtenetten uitwerken

Stand van zaken 2015

Het beleidsplatform warmtenetten en de subwerkgroepen overlegden in de loop van 2015 regelmatig rond de uitwerking van een beleidskader voor warmtenetten. Begin 2015 werden de stakeholders bevraagd over de prioritaire thema's voor dergelijk beleidskader. In de praktijk blijken de huidige warmtenetten immers zeer divers ontwikkeld. De stakeholders gaven aan dat voor enkele elementen van zo'n beleidskader (bijvoorbeeld inzake tarieven, gedeeltelijk ook marktrollen) bestaande en nieuwe projecten voldoende bewegingsruimte moeten behouden, en dat beter nog geen strikte regels worden opgelegd. Een aantal andere thema's werden wel naar voor geschoven voor een regelgevend kader op korte termijn: een regeling voor sociale warmtetarieven (federale bevoegdheid), voor sociale openbardienstverplichtingen (vb. regeling voor betalingsproblemen), voor de verrekening van warmtelevering in de EPB, voor de aanpak van gefaseerd uitgebouwde warmtenetten in EPB, en voor het faciliteren van de aanleg van warmtenetten op openbaar domein. Rond deze thema's werden in 2015 een vijftal subwerkgroepen bijeengebracht. De voornaamste bevindingen uit deze werkgroepen worden in het najaar gebundeld in een nota. Hierin zal aangegeven worden welke aspecten al dan niet geregeld zullen worden vanuit het Vlaamse beleidskader, of via andere – eerder informele – kanalen. Tegen eind 2015 verwacht ik concrete regelgevingsvoorstellen.

Planning 2016

De regelgevingsvoorstellen zullen in de loop van 2016 verder uitgewerkt en geïmplementeerd worden.”

Beleidsbrief Energie 2016-2017

De beleidsbrief energie vermeldt:

“Beleidskader voor warmtenetten uitwerken

Stand van zaken 2016

Het beleidsplatform warmtenetten en de subwerkgroepen overlegden in de loop van 2015 regelmatig rond de uitwerking van een beleidskader voor warmtenetten. De stakeholders gaven aan dat voor enkele elementen van zo'n beleidskader (bijvoorbeeld inzake tarieven, gedeeltelijk ook marktrollen) bestaande en nieuwe projecten voldoende bewegingsruimte moeten behouden, en dat beter nog geen strikte regels worden opgelegd. Een aantal andere thema's werden wel naar voor geschoven voor een regelgevend kader op korte termijn: een regeling voor sociale warmtetarieven (federale bevoegdheid), voor sociale openbardienstverplichtingen (vb. regeling voor

betalingsproblemen), voor de verrekening van warmtelevering in de EPB, voor de aanpak van gefaseerd uitgebouwde warmtenetten in EPB, en voor het faciliteren van de aanleg van warmtenetten op openbaar domein. Rond deze thema's werden een vijftal subwerkgroepen bijeengebracht. De voornaamste bevindingen uit deze werkgroepen werden eind 2015 - begin 2016 verwerkt in een voorontwerp van decreet inzake regelgevend kader voor warmtenetten in Vlaanderen. Op 3 juni 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan dit voorontwerp van decreet. In september keurde de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit warmtemeters principieel goed. Dit besluit bepaalt de modaliteiten die voortvloeien uit de verplichting uit de energie-efficiëntierichtlijn om warmtemeters te plaatsen bij warmtelevering vanuit een warmtenet of een centrale stookplaats.

Planning 2017

Na goedkeuring van het decreet warmtenetten, zullen in de loop van 2017 de nodige uitvoeringsbepalingen uitgewerkt worden in een ontwerpbesluit."

6 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

Geen sociale beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie

In dit geval zal de recent ontstane groei van nieuwe initiatieven voor het aanleggen van warmte- of koudenetten leiden tot ongewenste verschillen in bescherming en behandeling van huishoudelijke afnemers tussen verschillende initiatieven. Doordat het onduidelijk is wat moet gebeuren in geval van wanbetaling blijft er een onzekerheid voor exploitanten van warmtenetten, voor warmteleveranciers en voor warmte-afnemers. De huishoudelijke afnemer van thermische energie is overgeleverd aan zijn warmte- of koudeleverancier. De huishoudelijke afnemer is hierdoor kwetsbaar en dit versterkt het draagvlak voor warmte- of koudenetten niet. Klachten van klanten kunnen niet gekanaliseerd worden.

Dit is een situatie die niet gewenst was door de stakeholders en in het kader van de beleidsdoelstellingen, en om die reden is deze optie niet weerhouden.

→ Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Sociale beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie die zoveel als mogelijk aanleunen bij de sociale energiemaatregelen voor elektriciteit en aardgas

In de gekozen optie worden de sociale energiemaatregelen voor elektriciteit en aardgas als voorbeeld genomen om beschermingsmaatregelen voor warmtenetten vast te leggen. De sociale energiemaatregelen voor elektriciteit en aardgas liggen vast in een bewezen en stabiel juridisch kader. Het gelijkvormig uitwerken van de regelgeving voor warmte t.o.v. die voor elektriciteit en aardgas is in dat opzicht een voordeel. Omdat de levering van thermische energie door middel van warmtenetten in verschillende opzichten toch andere kenmerken vertoont dan de levering van elektriciteit of aardgas via de betreffende infrastructuur is het niet mogelijk om deze één-op-één over te nemen.

De gekozen optie tracht om de sociale beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie zoveel als mogelijk te laten aanleunen bij de sociale energiemaatregelen voor elektriciteit en aardgas. Er wordt voorzien in: beschermingsmaatregelen van huishoudelijke afnemers t.o.v. hun warmte- of koudeleverancier bij wanbetaling, een opzegprocedure voor het leveringscontract door de warmte- of koudeleverancier bij wanbetaling en om een andere reden dan wanbetaling, het voorzien van LAC-advies voorafgaand aan afsluiting, een procedure voor afname van thermische energie zonder leveringscontract na een verhuizing, een procedure voor leegstaande woningen, regels die het afsluiten van huishoudelijke afnemers in de winterperiode verhinderen, een procedure voor het heraansluiten van de toevoer van thermische energie, regels voor de uitwisseling van

gegevens tussen de warmte- of koudenetbeheerder en het OCMW, openbare dienstverplichtingen en regels rond het aanleveren van gegevens voor sociale statistieken.

De belangrijkste verschillen tussen de sociale energiemaatregelen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie, t.o.v. elektriciteit en aardgas, worden hierna vermeld. Bij warmtenetten kan de warmte- of koudeleverancier en de warmte- of koudebeheerder dezelfde partij zijn. Unbundling wordt niet opgelegd voor warmte- of koudenetten. De warmte- of koudenetbeheerder fungeert niet als terugvalleverancier. De mogelijkheid om te wisselen van leverancier is niet opgenomen. Vaak is er ook maar één warmte- of koudeleverancier actief in een warmte- of koudenet. Ook de mogelijkheid om een budgetmeter of stroombegrenzer te plaatsen is niet opgenomen. Er bestaan in principe budgetmeters voor warmte. Dit wordt in Engeland en Duitsland toegepast, maar de kosten voor de meters en de toepassing ervan liggen zeer hoog en zijn daarom niet te verantwoorden. Er is wel een extra herinnering voorzien t.o.v. de regelgeving voor gas en elektriciteit alvorens over te gaan tot afsluiting, te sturen door de leverancier. Er is geen minimale levering van thermische energie zoals bij aardgas voorzien. Een beperkte minimale levering is praktisch moeilijk haalbaar. Globaal gezien is de procedure en termijn voorafgaand aan de afsluiting van de toevoer van thermische energie bij wanbetaling korter dan bij gas en elektriciteit.

→ Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Sociale beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke afnemer van thermische energie, specifiek afgestemd op de kenmerken van warmtenetten, zonder de energiemaatregelen voor elektriciteit en aardgas als voorbeeld te nemen.

Warmtenetten vertonen technisch andere kenmerken als elektriciteitsnetten en aardgasnetwerken.

Qua inplanting zijn warmtenetten bovendien een lokaal gegeven en komen ze nog maar in beperkte aantallen voor in Vlaanderen. Elektriciteits- en aardgasnetwerken doorkruisen daarentegen (nagenoeg) heel Vlaanderen. Daarnaast is de elektriciteits- en aardgasmarkt sterk gereguleerd vanuit Europese regelgeving: vrije leverancierskeuze, unbundling van producenten, leveranciers en netbeheerders, en de aanduiding van geprivilegieerde netmonopolies, leveringsvergunningen en dergelijke. De Europese regelgeving voor warmtenetten staat vergeleken met aardgas en elektriciteit nog in haar kinderschoenen.

De derde optie zijn sociale beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke afnemers van thermische energie bij warmtenetten, specifiek afgestemd op de kenmerken van warmtenetten. De sociale energiemaatregelen voor elektriciteit en aardgas worden niet als voorbeeld genomen.

Deze optie geeft meer vrijheid, maar plukt niet de voordelen van een bewezen en stabiel juridisch kader. Deze optie leidt er ook toe dat er bij de implementatie van de regelgeving door alle partijen volledig nieuwe ervaring moet opgebouwd worden, dit vermindert de transparantie en verstaanbaarheid. Deze optie komt het gelijkvormig uitwerken van de regelgeving voor warmte, elektriciteit en aardgas vanzelfsprekend niet tegemoet.

Omwille van deze redenen is deze optie niet weerhouden.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Warmte- of koudeleveranciers

Warmte- of koudenetbeheerders

Huishoudelijke afnemers van thermische energie

Lokale adviescommissie

OCMW en erkende instellingen voor schuldbemiddeling.

Alvorens de effecten te vergelijken is het belangrijk om mee te geven dat in de huidige warmte- of koudenetten, de warmte- of koudeleverancier en de warmte- of koudenetbeheerder vaak dezelfde partij zijn. In dat opzicht is er geen uitwisseling van gegevens nodig maar gaat het om intern gegevensbeheer en is daar dus geen administratieve last aan verbonden.

Het aantal warmte- of koudenetten in Vlaanderen is beperkt. Bovendien wordt het merendeel van de thermische energie van deze netten geleverd aan niet-huishoudelijke afnemers. Van de overige huishoudelijke afnemers zal ook maar een kleine fractie wanbetalen. De problematiek die met dit voorstel tracht te reguleren is dus gering.

Nuloptie

Effectbeschrijving

Voor elk warmte- of koudenet worden deze procedures nu afzonderlijk bepaald en dit kan leiden tot onduidelijkheden en kan het draagvlak voor warmte- of koudenetten beperken. LAC-adviescommissies zullen geen dossiers voor thermische energie moeten behandelen. De klant is kwetsbaar. Er zijn geen sociale statistieken voor de afname van thermische energie van warmtenetten: er is geen inzicht in eventuele klachten en de bemiddeling ervan.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Warmte- of koudeleveranciers	Vrije keuze in procedures omtrent betaling, opzeg leveringscontract, afsluiten klanten		<ul style="list-style-type: none"> - Verschillende procedures omtrent betaling, opzeg leveringscontract, afsluiten klanten voor verschillende warmte- of koudenetten - Beperking draagvlak voor warmte- of koudenetten 	
Warmte- of koudenetbeheerders			Beperking draagvlak voor warmte- of koudenetten	
Huishoudelijke afnemers van thermische energie			Onduidelijkheden en beperkt draagvlak Kwetsbaar voor beslissingen warmte- of koudeleverancier	
Lokale adviescommissie	Minder administratieve lasten.			
OCMW en erkende instellingen voor schuldbemiddeling			Onduidelijkheden omdat er geen procedures voor wanbetalen zijn vastgelegd	

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

De procedures bij wanbetaling, voor het opzeggen van een leveringscontract, voor het afsluiten en heraansluiten worden eenduidig vastgelegd door het regelgevingsvoorstel en zijn gebaseerd op de reeds gekende, juridisch stabiele regelgeving voor elektriciteit en aardgas. De bescherming van huishoudelijke afnemers van thermische energie is het beoogde en belangrijkste voordeel van deze regels. Er wordt verwacht dat de toename in administratieve lasten voor de betrokken partijen beperkt is. Warmte- of koudeleveranciers zouden immers in afwezigheid van beschermingsmaatregelen de warmte ook factureren naar hun klanten en ze zouden hun klanten ook herinneringsbrieven en facturen sturen wanneer betalingen niet tijdig gebeuren. Als facturen onbetaald blijven zal er vermoedelijk ook gewerkt worden met afbetalingsplannen. Als schulden worden opgebouwd zullen deze dossiers ook nu hun weg vinden naar OCMW's en erkende schuldbemiddelingsinstellingen. Eenduidig vastgelegde regels rond bescherming van huishoudelijke afnemers van thermische energie versterken het draagvlak voor warmte- of koudenetten. Voor de LAC-adviescommissie is er een toename van administratieve lasten, want zij zullen nu ook dossiers voor thermische energie moeten behandelen. Zoals hieronder verder wordt verduidelijkt, wordt verwacht dat dit een beperkte problematiek zal zijn, de toename van de administratieve lasten zal dus ook beperkt zijn. Een andere beperkte toename in administratieve lasten zal bestaan uit het verzamelen en doorgeven van gegevens voor sociale statistieken voor de afname van thermische energie van warmtenetten.

De sectorvertegenwoordigers uiten hun bekommernis omtrent de impact van deze regels op de gestructureerde werking van de LAC-adviescommissies. Er wordt verwacht dat het aantal dossiers voor afsluiten en heraansluiten van thermische energie bij de lokale adviescommissie beperkt zal zijn. De impact op de organisatie van LAC-adviescommissies kan dus ook beperkt worden, bijvoorbeeld door LAC-adviescommissies voor warmte te laten aansluiten bij de bestaande LAC-vergaderingen. Warmtenetten zijn nog niet zo wijdverspreid als het elektriciteitsnetten of aardgasnetten. Bovendien leveren niet alle warmtenetten thermische energie aan huishoudelijke afnemers. Van het aantal huishoudelijk afnemers die thermische energie van een warmtenet afnemen zal ook maar een kleine fractie wanbetalen. Tijdens het sectoroverleg deelden de netbeheerders hun ervaringen over wanbetaling in warmtenetten (in afwezigheid van een regelgevend kader). Tot nu toe sloot netbeheerder infrax nog geen warmteklanten af. Het aantal wanbetalingen is beperkt omdat nieuwe warmtenetten vaak aansluiten op nieuwe gebouwen, waarin de wooneenheden vaak gekocht zijn door de bewoners. Problemen van wanbetaling kwamen voor wanneer de wooneenheden worden verhuurd.

De rol van warmte- of koudeleverancier is niet toegewezen aan een specifieke partij, maar kan per warmte- of koudenetproject door een andere partij worden opgenomen. De sectorvertegenwoordigers vrezen dat dit zou leiden tot onduidelijke situaties over de samenstelling van de LAC-adviescommissie en vragen inzicht in de verschillende warmtenetprojecten en welke partijen per project de warmte- of koudeleveranciersrol opnemen. Lokale adviescommissies worden ingericht per gemeente. Er worden weinig onduidelijkheden verwacht omdat het niet vaak zal voorkomen dat in een gemeente meerdere warmtenetten (het aantal warmtenetten in Vlaanderen is beperkt, voor een overzicht zie hoofdstuk 3 bij het rapport over de warmtekaart), laat staan meerdere warmteleveranciers voorkomen. De warmte- of koudeleverancier moet zelf de afsluiting van een warmteklant aanvragen bij de lokale adviescommissie en maakt zich op die manier ook kenbaar. Warmte- of koudenetbeheerders worden bovendien verplicht zich aan te melden bij de VREG en ook te melden welke partij(en) de rol van warmte- of koudeleverancier op het warmte- of koudenet opnemen.

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Warmte- of koudeleveranciers	<ul style="list-style-type: none"> - Eenduidig vastgelegde procedures omtrent betaling en opzeg leveringscontract , gebaseerd op gekende procedures voor elektriciteit en aardgas - Versterking draagvlak voor warmte- of koudenetten 		Extra verplichting voor bijhouden en rapporteren van gegevens	

Warmte- of koudenetbeheerders	<ul style="list-style-type: none"> - Eenduidig vastgelegde procedures omtrent afsluiting huishoudelijke afnemers gebaseerd op gekende procedures voor elektriciteit en aardgas - Versterking draagvlak voor warmte- of koudenetten 		Extra verplichting voor bijhouden en rapporteren van gegevens	
Huishoudelijke afnemers van thermische energie	<ul style="list-style-type: none"> - Eenduidig vastgelegde procedures met oog op het beschermen van de huishoudelijke afnemer tegen opzegging van het leveringscontract en afsluiting van de toevoer van thermische energie - Versterking draagvlak voor warmte- of koudenetten 			
Lokale adviescommissie	LAC kan bijdragen aan bescherming van de huishoudelijke afnemers van thermische energie bij warmtenetten		Verhoging van te behandelen dossiers door toevoeging thermische energie	
OCMW en erkende instellingen voor schuldbemiddeling	<ul style="list-style-type: none"> - Duidelijkheid omwille van vastgelegde procedures - Eenvoud omdat ze aansluiten bij de reeds bekende procedures voor elektriciteit en aardgas 			

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Vergelijkingstabel van alle effecten

doelgroepen	voordelen		nadelen	
	omschrijving	schatting	omschrijving	schatting
Warmte- of koudeleveranciers	Eenduidig vastgelegde procedures omtrent betaling en opzeg leveringscontract		<ul style="list-style-type: none"> - Extra verplichting voor bijhouden en rapporteren van gegevens - Leerfase nodig omwille van nieuwe procedures 	
Warmte- of koudenetbeheerders	Eenduidig vastgelegde procedures omtrent afsluiting huishoudelijke afnemers		<ul style="list-style-type: none"> - Extra verplichting voor bijhouden en rapporteren van gegevens - Leerfase nodig omwille van nieuwe procedures 	
Huishoudelijke afnemers van thermische energie	Eenduidig vastgelegde procedures met oog op het beschermen van de huishoudelijke afnemer tegen opzegging van het leveringscontract en afsluiting van de toevoer van thermische energie			
Lokale adviescommissie	LAC kan bijdragen aan bescherming van de huishoudelijke afnemers van thermische energie bij warmtenetten		<ul style="list-style-type: none"> - Verhoging te behandelen dossiers door toevoeging thermische energie - Leerfase nodig omwille van nieuwe procedures 	
OCMW en erkende instellingen voor schuldbemiddeling	<ul style="list-style-type: none"> - Duidelijkheid omwille van vastgelegde procedures - Leerfase nodig omwille van nieuwe procedures 			

8 Vergelijking van de opties

Optie 1 biedt de minste administratieve lasten. Deze optie laat de huishoudelijke afnemer van thermische energie achter in een kwetsbare positie. Door het gebrek aan vertrouwen bij afnemers (geen beschermingsmaatregelen) blijft het draagvlak voor warmte- of koudnetten beperkt.

Optie 2 biedt een eenduidig vastgelegd beschermend kader voor huishoudelijke afnemers van thermische energie dat steunt op het bestaande, stabiele en bewezen juridisch kader van de beschermingsmaatregelen voor elektriciteit en aardgas. Optie 2 wekt vertrouwen en versterkt het draagvlak voor warmte- of koudnetten. Qua administratieve lasten wordt er vanuit gegaan dat een heel deel van deze lasten, nu ook bestaan (factureren, herinneren aan betalingen, afbetalingsplan opstellen). De bijkomende administratieve lasten zijn beperkt. Het gaat om een beperkt aantal bijkomende dossiers voor thermische energie te verwerken door de LAC-commissie. Het gaat ook om het bijkomend bijhouden en rapporteren van gegevens door de warmte- of koudeleverancier en de warmte- of koudnetbeheerder. Deze bijkomende administratieve last is te verantwoorden om dat hierdoor een inzicht wordt verworven in de armoedeproblematiek, eventuele klachten en de bemiddeling ervan. Deze gegevens kunnen gebruikt worden om indien nodig het beleid bij te sturen.

Optie 3 biedt ook een eenduidig vastgelegd beschermend kader. Het belangrijkste verschil met optie 2 is dat er niet wordt gesteund op een bewezen en stabiel juridisch kader. Deze optie leidt er toe dat er bij de implementatie van de regelgeving door alle partijen volledig nieuwe ervaring moet opgebouwd worden, dit vermindert de transparantie en verstaanbaarheid.

9 Uitvoering

Voor de uitvoering van deze regelgeving wordt een gerichte communicatie voorzien naar zowel de warmtenetsector als de sociale sector.

10 Administratieve lasten

Er zijn administratieve lasten verbonden aan volgende aspecten:

- De meldingsplicht van warmte- of koudnetten aan de VREG door de warmte- of koudnetbeheerder;
- De informatieverstrekking door de warmte- of koudeleverancier;
- Administratieve taken voor beschermingsmaatregelen bij wanbetaling ten opzicht van de warmte- of koudeleverancier (SODV);
- Administratieve taken voor beschermingsmaatregelen bij opzegging van leveringscontract door warmte- of koudeleverancier (SODV);
- Administratieve taken bij de afname van thermische energie zonder leveringscontract na verhuizing (SODV)
- Het uitwisselen van gegevens tussen warmte- of koudnetbeheerder en het OCMW (SODV);
- Het aanleveren van sociale statistieken door warmte- of koudeleverancier of warmte- of koudnetbeheerder aan de VREG (SODV);
- Het aanvragen van een vergoeding voor de sociale openbare dienstverplichting door de warmte- of koudeleverancier of de warmte- of koudnetbeheerder (SODV);
- Het aanleveren van energiegegevens door de warmte- of koudnetbeheerder aan het VEA in kader van de energiebeleidsrapportering.

Het is belangrijk om te duiden dat met uitzondering van de meldingsplicht van het warmte- of koudnetbeheer aan de VREG dezelfde types van rapporteringen ook verplicht zijn voor elektriciteit en aardgas.

Bij de hierboven vernoemde administratieve lasten wordt telkens aangeduid of dit lasten zijn in kader van de sociale openbare dienstverplichtingen (SODV). De lasten hangen af van de frequentie van voorkomen, de duurtijd en de kostprijs en worden voor de SODV in totaliteit ingeschat op €42.365. De berekening van de administratieve lasten voor SODV is terug te vinden in de bijlage aan het einde van dit document. Hieronder worden een aantal veronderstellingen geduid:

- Er wordt rekening gehouden met het aantal gevraagde gegevens;
- Er wordt rekening gehouden met het aantal warmte- of koudenetten (aanne: 10) en het aantal huishoudelijke warmteafnemers (aanne: 5000).
- In de berekening wordt gebruik gemaakt van de standaardtarieven voor ondernemingen. Voor warmte- of koudeleverancier of warmte- of koudenetbeheerder worden de tarieven gebruikt voor de distributie van water, meer specifiek voor een administratief medewerker (bruto loonkost: €33,32/uur).
- De duurtijd van de handeling bestaat uit de tijd voor het archiveren van een gegeven en is geschat op 4 minuten x aantal dossiers, de tijd voor het invullen van formulieren is 3 minuten per gegeven en de tijd voor het versturen van de gegevens is 2 minuten per gegeven. Voor deze inschattingen wordt gebruik gemaakt van de standaardtijd voor de standaardhandelingen. We gaan ervan uit dat gegevens elektronisch worden verwerkt (downloaden elektronisch formulier, invullen en elektronisch versturen). Voor het aangeven van de exacte ligging van de warmteleidingen op een stratenplan of in een Gis-toepassing werd 180 minuten ingerekend, voor het aangeven van een uitbreiding van een bestaand warmtenet werd 1u aangenomen.
- Warmtenetten zijn een lokaal gegeven. De locatie zal het aandeel wanbetalers bepalen. Bij gebrek aan gegevens wordt teruggevallen op de sociale statistieken 2016 (percentuele gegevens) voor aardgas om een inschatting te maken van het aantal ingebrekestellingen, afbetalingsplannen, afsluitingen, zie http://www.vreg.be/sites/default/files/infografiek_sociaal_rapport_2016.pdf en <http://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2017-03.pdf>

Naast administratieve lasten bevat het besluit ook een aantal inhoudelijke lasten:

- Een warmte- of koudeleverancier of een burger die een LAC-vergadering bijwoont;
- Opnemen van meterstand
- Verzegelen van de toevoer van thermische energie
- Nagaan leegstand (via bureaucheck of controle ter plaatse)
- Heraansluiten van de toevoer van thermische energie
- Ter beschikking stellen van telefoonnummer en emailadres aan OCMW, SHM, CAW
- Ter beschikking stellen van identificatie van personen die handelen in naam van de warmte- of koudenetbeheerder
- Meteropname
- Voorzien in procedure van klachtbehandeling

Inhoudelijke lasten vertegenwoordigen voornamelijk personeelskosten. Voor inhoudelijke lasten wordt geen vergoeding voorzien.

11 Handhaving

Inzake toezicht en handhaving op het regulerend kader voor de markt voor thermische energie in het Vlaamse Gewest wordt de VREG aangeduid. De voorziene sanctiebepalingen zijn analoog aan de bepalingen voor de elektriciteits- en gasmarkt.

12 Evaluatie

Er is geen vastgelegde evaluatietermijn voorzien.

13 Consultatie

Het beleidsplatform warmtenetten en vertegenwoordigers van de sociale sector (VVSG, samenlevingsopbouw, netwerk tegen armoede, steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, VMSW) werden geconsulteerd bij het opstellen van deze regelgeving

14 Contactinformatie

Cathérine Vanthienen

Vlaams Energieagentschap

catherine.vanthienen@vea.be

02/553.46.09

BEREKENING ADMINISTRATIEVE LASTEN VAN DE SODV

Regelgevingsdocument: Besluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de samenstelling en de werking van de lokale adviescommissie omtrent de minimale levering van elektriciteit, gas en water en van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de distributie en levering van thermische energie

<u>Aannames:</u>		<u>Aannames (bron: http://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2017-03.pdf)</u>	
Aantal			Aantal afbetalingsplannen waarvoor in 2016 minstens één afbetaling niet of te laat
warmtenetten	10	p97	0,0016 betaald werd, ongeacht wanneer ze werden opgestart
Aantal			
huishoudelijke			
afnemers van			
thermische			
energie	5000	p52	0,001712 83 Aantal aansluitingspunten afgesloten omwille van leegstand
formulier			
elektronisch			
downloaden	5	p52	0,001118 58 Aantal aansluitingspunten afgesloten na verhuis
gegeven in			
formulier invullen	3		
formulier			
elektronisch			
verzenden	2		
archiveren van			
gegeven	3	p1	0,0947 Aannames (bron: http://www.vreg.be/sites/default/files/infografiek_sociaal_rapport_2016.pdf) Aantal afnemers die minstens één ingebrekestelling van hun leverancier kregen omdat ze te laat betaalden (elektriciteit+gas, geen cijfer voor enkel gas beschikbaar)

Versturen brief per post	10	p1	0,0375	Aantal lopende afbetalingsplannen leverancier (elektriciteit+gas, geen cijfer voor enkel gas beschikbaar)
Versturen aangetekende brief door burger	30	p1	0,0301	Aantal dossiers naar LAC (elektriciteit+gas, geen cijfer voor enkel gas beschikbaar)
Versturen aangetekend brief door ondernemer	32	p2	0,0009	Aantal afsluitingen na LAC
Kostprijs administratief medewerker	33,32			
<u>Aanname:</u>				
		mail WB		
		14/3	0,02	Aantal effectieve opzeggingen

nr	omschrijving informatieverplichting		doelgroep informatieverplichting		parameters					Administratieve Lasten	Gemiddelde administratieve last
	nr AH	omschrijving handeling/out-of-pocketkosten	uitbestedingspercentage	toerekeningspercentage	tijd	uurtarief	externe kost	aantal actoren/dossiers	periodiciteit		
1	Administratieve taken voor beschermingsmaatregelen bij wanbetaling ten opzicht van de warmte- of koudeleverancier		ondernemingen	warmte- of koudeleverancier	TOTAAL informatieverplichting 1					11.435,42 €	34,43 €

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (warmte- of koudeleverancier)

1.1	Versturen herinneringsbrief bij niet-betalen factuur	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	474	1,00	2.629,50 €	5,55 €
-----	--	----	------	----	---------	--------	-----	------	------------	--------

1.2	Aangetekend versturen ingebrekestelling na herinneringsbrief	0%	100%	32	33,32 €	0,00 €	474	1,00	8.414,41 €	17,77 €
1.3	Versturen gegevens klant naar OCMW	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	63	1,00	347,08 €	5,55 €
1.4	Extra herinneringsbrief bij niet-nakomen afbetalingsplan	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	8	1,00	44,43 €	5,55 €
TOTAAL tijdsbestedingskosten									11.435,42 €	34,43 €

Administratieve lasten burger

burger geeft aan welke regeling hij wil treffen voor betaling van openstaande rekeningen

2	Administratieve taken voor beschermingsmaatregelen bij opzegging van leveringscontract door warmte- of koudeleverancier	ondernemingen	warmte- of koudeleverancier of warmte- of koudenetbeheerder	TOTAAL informatieverplichting 2					2.782,22 €	22,21 €
----------	--	----------------------	--	--	--	--	--	--	-------------------	----------------

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (door warmte- of koudeleverancier)

2.1	Versturen van verzoek tot afsluiting aan de LAC	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	151	1,00	835,78 €	5,55 €
2.2	Kennisgevingsbrief van verzoek tot	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	151	1,00	835,78 €	5,55 €

	afsluiting aan de LAC naar de huishoudelijke afnemer									
2.3	Opzeggingsbrief	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	100	1,00	555,33 €	5,55 €
2.4	Versturen van eindafrekening naar huishoudelijk afnemer	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	100	1,00	555,33 €	5,55 €
				TOTAAL tijdsbestedingskosten					2.226,89 €	16,66 €

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (door warmte- of netbeheerder)

2.5	Doorgeven meterstand van de warmte- of koudenetbeheerder aan de warmte- of koudeleverancier	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	100	1,00	555,33 €	5,55 €
				TOTAAL tijdsbestedingskosten					555,33 €	5,55 €

3	Administratieve taken bij de afname van thermische energie zonder leveringscontract na verhuizing	ondernemingen	warmte- of koudeleverancier	TOTAAL informatieverplichting 3					31,06 €	5,55 €
----------	--	----------------------	------------------------------------	--	--	--	--	--	----------------	---------------

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen

3.1	versturen brief naar nieuwe inwoner na verhuis	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	6	1,00	31,06 €	5,55 €
-----	--	----	------	----	---------	--------	---	------	---------	--------

									TOTAAL tijdsbestedingskosten	31,06 €	5,55 €
Administratieve lasten burger											
	burger (oude inwoner na verhuis) licht de warmte- of koudeleverancier in over verhuizing										
4	Administratieve taken bij leegstand	ondernemingen	warmte- of koudenetbeheerder	TOTAAL informatieverplichting 4						47,56 €	5,55 €

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen

4.1	versturen brief naar eigenaar met verzoek om al dan niet bewoning kenbaar te maken	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	9	1,00	47,56 €	5,55 €	
4.2	versturen brief naar eigenaar om contract te sluiten	0%	100%	10	33,32 €	0,00 €	9	1,00	47,56 €	5,55 €	
									TOTAAL tijdsbestedingskosten	47,56 €	5,55 €

Administratieve lasten burger											
	burger reageert na brief van warmte- of koudenetbeheerder										

5	Het uitwisselen van gegevens tussen warmte- of koudnetbeheerder en OCMW ;	ondernemingen	warmte- of koudnetbeheerder	TOTAAL informatieverplichting 5					7.752,49 €	775,25 €
---	---	---------------	-----------------------------	--	--	--	--	--	-------------------	-----------------

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen wekelijks

5.1	formulieren elektronisch downloaden	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	52,00	1.443,87 €	144,39 €
5.2	archiveren gegevens	0%	100%	14	33,32 €	0,00 €	10	52,00	3.898,44 €	389,84 €
5.3	gegevens van recent afgesloten of heraangesloten afnemers invullen in formulier	0%	100%	3	33,32 €	0,00 €	10	52,00	866,32 €	86,63 €
5.4	lijst geplande afsluitingen invullen in formulier	0%	100%	3	33,32 €	0,00 €	10	52,00	866,32 €	86,63 €
5.5	versturen van formulier aan OCMW	0%	100%	2	33,32 €	0,00 €	10	52,00	577,55 €	57,75 €
TOTAAL tijdsbestedingskosten									7.652,49 €	765,25 €

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (jaarlijks)

5.6	formulieren elektronisch downloaden	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	1,00	50,00 €	5,00 €
5.7	gegevens van afgesloten toegangspunten invullen in formulier	0%	100%	3	33,32 €	0,00 €	10	1,00	30,00 €	3,00 €

5.8	versturen van formulier aan OCMW	0%	100%	2	33,32 €	0,00 €	10	1,00	20,00 €	2,00 €
TOTAAL tijdsbestedingskosten									100,00 €	10,00 €

6	Het aanleveren van sociale statistieken aan de VREG;	ondernemingen	warmte- of koudeleverancier of warmte- of koudenetbeheerder	TOTAAL informatieverplichting 6					20.205,84 €	2.020,58 €
----------	---	----------------------	--	--	--	--	--	--	--------------------	-------------------

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (door warmte- of koudeleverancier)

6.1	formulieren elektronisch downloaden	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	1,00	27,77 €	2,78 €
6.2	gegevens ingebrekestelling en archiveren	0%	100%	1421	33,32 €	0,00 €	10	1,00	7.888,51 €	788,85 €
6.3	gegevens aantal afbetalingsplannen archiveren	0%	100%	563	33,32 €	0,00 €	10	1,00	3.123,75 €	312,38 €
6.4	gegevens uitstaande schuld afbetalingsplannen archiveren	0%	100%	563	33,32 €	0,00 €	10	1,00	3.123,75 €	312,38 €
6.5	gegevens bij wie afbetalingsplan loopt archiveren	0%	100%	563	33,32 €	0,00 €	10	1,00	3.123,75 €	312,38 €
6.6	gegevens opgezegde leveringscontracten archiveren	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	1,00	24,99 €	2,50 €
6.7	gegevens reden van opzegging archiveren	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	1,00	24,99 €	2,50 €

6.8	gegevens aantal dossiers naar LAC	0%	100%	452	33,32 €	0,00 €	10	1,00	2.507,33 €	250,73 €
6.9	gegevens invullen in formulier	0%	100%	45	33,32 €	0,00 €	10	1,00	249,90 €	24,99 €
6.10	versturen van formulier aan VREG	0%	100%	2	33,32 €	0,00 €	10	1,00	11,11 €	1,11 €
TOTAAL tijdsbestedingskosten									20.105,84 €	2.010,58 €

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (door warmte- of koudenetbeheerder)

6.11	formulieren elektronisch downloaden	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	1,00	50,00 €	5,00 €
6.12	gegevens van recent afgesloten of heraangesloten afnemers invullen in formulier	0%	100%	3	33,32 €	0,00 €	10	1,00	30,00 €	3,00 €
6.13	versturen van formulier aan VREG	0%	100%	2	33,32 €	0,00 €	10	1,00	20,00 €	2,00 €
TOTAAL tijdsbestedingskosten									100,00 €	10,00 €

7	- Het aanvragen van een vergoeding voor de sociale openbare dienstverplichting door de warmte- of koudeleverancier of de warmte- of koudenetbeheerder	ondernemingen	warmte- of koudeleverancier of warmte- of koudenetbeheerder	<i>TOTAAL informatieverplichting 7</i>					111,07 €	11,11 €
---	---	---------------	---	--	--	--	--	--	----------	---------

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (door warmte- of koudeleverancier)

7.1	formulieren elektronisch downloaden	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	1,00	27,77 €	2,78 €
7.2	gegevens invullen	0%	100%	3	33,32 €	0,00 €	10	1,00	16,66 €	1,67 €
7.3	versturen van formulier aan VEA	0%	100%	2	33,32 €	0,00 €	10	1,00	11,11 €	1,11 €
TOTAAL tijdsbestedingskosten									55,53 €	5,55 €

stap 4: tijdsbestedingskosten administratieve handelingen (door warmte- of koudnetbeheerder)

7.4	formulieren elektronisch downloaden	0%	100%	5	33,32 €	0,00 €	10	1,00	27,77 €	2,78 €
7.5	gegevens invullen	0%	100%	3	33,32 €	0,00 €	10	1,00	16,66 €	1,67 €
7.6	versturen van formulier aan VEA	0%	100%	2	33,32 €	0,00 €	10	1,00	11,11 €	1,11 €
TOTAAL tijdsbestedingskosten									55,53 €	5,55 €

TOTALE ADMINISTRATIEVE LASTEN

42365,66625